

HARIDUSE RAHVAKOMISSARIAADI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Hariduse Rahvakomissariaat (Tõnismägi 11). Tel. 453-49.

Nr. 15.

20. märtsil 1941.

Nr. 15.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Hariduse Rahvakomissari poolt kutsehariduslike õppeasutiste instruktorite töötasu tõstmise alal antud käskkirja kinnitamise kohta.
Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari käskkiri nr. 422 18. veebruarist 1941 Kutsehariduslike õppeasutiste instruktorite töötasu tõstmise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus töötava rahva noorte kõrgematesse õppeasutistesse astumiseks ettevalmistuskursuste korraldamise kohta.

Tööstusliku kutseoskuse mõnede määruste ja juhendite kehtivuse kaotamise juhend.

Õppejõudude töötasu väljamaksmise korra juhend.

Hariduse Rahvakomissariaadi Plaani- ja Finantsosakonna 1941. a. 14. märtsi ringkiri nr. 502 õppejõudude töötasulehete asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 12. märtsi ringkiri nr. 382 koolimajades ja rahvamajades rändkino etenduste korraldamise asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 17. märtsi ringkiri nr. 536 väljaspool linnu ja töölisasulaid asuvate koolide õppejõududele antavate korterite asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi ja ELKNÜ KK 1941. a. 19. märtsi ringkiri nr. 832 kooliõpilaste kevadisel õppevaheajal organiseeritud meelelahutuste korraldamise asjas.

Lastevanemate gruppide poolt lasteadeade ülalpidamise juhend.

Fr. E. Kreuzwaldi nim.

Eesti NSV Riiklik

Raamatukogu

AMETLIK OSA.

PE 14641 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus

Hariduse Rahvakomissari poolt kutsehariduslike õppeasutiste instruktorite töötasu tõstmise alal antud käskkirja kinnitamise kohta.

ENSV T 1941, 28, 360.

Kinnitada Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari 1941. a. 18. veebruari käskkiri nr. 422 kutsehariduslike õppeasutiste instruktorite töötasu tõstmise asjas.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe as. A. Kress.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 28. veebruaril 1941. Nr. 329.

Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari

käskkiri

nr. 422.

18. veebruarist 1941.

Kutsehariduslike õppeasutiste instruktorite töötasu tõstmise kohta.

Tõstan, arvates 1. jaanuarist 1941, kutsehariduslike õppeasutiste instruktorite töötasu ja määran nende kuu-teenistustasud rublades järgmiselt:

	Linnas ja tööstus- rajoonis			Maal		
	Pedagoogilise staažiga					
	Alla 5 a.	5—10 a.	Üle 10 a.	Alla 5 a.	5—10 a.	Üle 10 a.
A. Kõrgema ast- me kutsekoolide instruktorid:						
1. Oskustööline (tege- like tööde juhataja)	370	395	420	355	375	400
2. Instruktor	420	460	500	400	440	480
3. Vanem instruktor .	480	540	600	460	510	570
B. Keskmise kutsehariduslike õppeasutiste instruktorid:						
1. Oskustööline (tege- like tööde juhataja)	355	375	400	335	355	380
2. Instruktor	400	440	480	380	415	460
3. Vanem instruktor .	460	510	570	440	485	540

**Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
m ä ä r u s**

**töötava rahva noorte kõrgematesse õppeasutistesse astumiseks ettevalmistuskursuste
korraldamise kohta.**

ENSV T 1941, 29, 382.

Arvestades seda, et seoses hoogsalt areneva sotsialistliku ülesehitusega Eesti NSV-s on tekkinud tunduv puudus töötava rahva keskelt põlvenenud intelligentsetest tööjõududest eriti kõrgemat haridust nõudvatel tööaladel, on tarvilik korraldada töötava rahva noortele ettevalmistavaid kursusi kõrgematesse õppeasutistesse astumiseks.

Sel asjaolul Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Töötava rahva noortele, kes on lõpetanud vähemalt üldharidusliku kooli 9-nda õppeaasta kursuse, avatakse kuuekuised kursused täieliku keskkooli kursuse kiireks lõpetamiseks ja kõrgematesse õppeasutistesse astumisele ettevalmistamiseks.

Kursuste avamist ja nende tegevuse korraldamist teostab Hariduse Rahvakomisariaat käesolevas määruses tähendatud alustel.

2. Kursustele võetakse vastu Hariduse Rahvakomissari poolt moodustatud vastavate komisjonide ettepanekul töötava rahva noori, kes on õiendanud kursustele vastuvõtmiseks ettenähtud sellekohased katsed.

3. Kursuste asupaigad ja kestuse ning kursuste õppe- ning tunnikavad määrab Hariduse Rahvakomissar.

Kursuste õppejõududeks määratakse silmapaistvamaid õppejõude ja neile makstakse kõrgendatud tasu Hariduse Rahvakomissari poolt kinnitatud normide kohaselt.

4. Kursuste iga õpilane saab stipendiumi kuni 200 rubla kuus, maksuta õppe- raamatud ja muud õppevahendid ning soovi korral tasuta korteri internaadis.

5. Kursuste kulud kaetakse Hariduse Rahvakomissariaadi eelarve summadest. Õppemaksu kursustel ei ole.

6. Kursuste õpilased vabastatakse kursuste kestuse ajaks teenistusest ja töölt, kusjuures neile jäävad alles nende teenistus- ja töökohad.

Kursustel viibimine ei katkesta kursuste õpilaste tööstaaži.

7. Hariduse Rahvakomissaril on õigus anda juhendeid ja käskkirju käesoleva määruse teostamiseks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 4. märtsil 1941. Nr. 366.

Tööstusliku kutseoskuse mõnede määruste ja juhendite kehtivuse kaotamise juhend.

ENSV T 1941, 29, 414.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 28. veebruaril 1941.

§ 1. Tööstusliku kutseoskuse seadluse kehtetuks tunnustamisega (ENSV T 1941, 23, 298) on kehtivuse kaotanud järgmised määrused ja juhendid, arvates 1. märtsist 1941:

- 1) Meistri ja oskustöölise kutseksamite korraldus (RT 1939, 100, 763);
- 2) Eksamita meistriks ja oskustööliseks registreerimise juhend (RT 1939, 100, 764);
- 3) Tööstusliku kutseoskuse ametite tegevuspiirkondade ja asukohtade määrus (RT 1939, 109, 842; 1940, 21, 168);
- 4) Tööstusliku kutseoskuse seaduse alla arvatud tööalade nimestik ning tööalade õppimiseks ja meistrieksami õiendamiseks vajalik töötamise aeg (RT 1940, 24, 194);
- 5) Määrus tööstusliku kutseoskuse ametitele tööstusõpilaste arvu ülemmäära kindlaksmääramiseks üksikutes käitistes (RT 1940, 21, 167);
- 6) Tööstusõpilaste pidamise määrus (RT 1939, 109, 840);
- 7) Tööstusõpilase käitumise hindamise juhendid (RT 1939, 109, 841);
- 8) Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määrus (RT 1936, 52, 445; 1939, 100, 765);
- 9) Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määrus (RT 1937, 58, 521; 1939, 100, 765);
- 10) Tööstusliku kutseoskuse alal antud määruste, juhendite ja nimestike edasi- kehtivuse määrus (RT 1939, 100, 765).

Hariduse Rahvakomissari as. A. Valsiner.

Üldosakonna juhataja A. Kurvits.

Õppejõudude töötasu väljamaksmise korra juhend.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 14. märtsil 1941.

(Juhend on kooskõlastatud Rahanduse Rahvakomissari seisukohtadega.)

1. Töötasud kooli õppejõududele makstakse välja linnades 2 korda kuus — 1-sel ja 15-dal kuupäeval kuu möödunud poole eest ja maal üks kord kuus — jooksva kuu 20-dal kuupäeval.

2. Linnades, kus on olemas kohalikud rahanduse osakonnad, teostatakse töötasude maksmine viimaste poolt koolijuhatajate kaudu.

Linnades, kus aga puuduvad need osakonnad, ja maal töötasu summade väljaandmine koolijuhatajatele võib toimuda ka maakondade rahanduse osakondadest täitevkomiteede esimeeste, sekretäride või laekurite kaudu koolijuhataja volitusel. Samuti võib ühe kooli juhataja saada vastava volituse põhjal rahanduse osakonnast ka teiste koolide töötasu summasisid. Erakordsetel juhtudel võib raha ülekandmine toimuda posti või telegraafi teel, kusjuures posti- või telegraafikulud kaetakse vastava valla või linna täitevkomitee postikulude krediitidest.

3. Enne järgneva kvartali algust maakondade ja linnade rahvahariduse osakonnad koostavad krediidiinõudmised jaotusega kuude viisi eelseisvaks kvartaliks vajalikkude töötasude kohta ja esitavad need vastavatele rahanduse osakondadele.

4. Töötasulehed koostatakse koolide juhatajate poolt ja esitatakse rahvahariduse osakondadele maakoolide kohta hiljemalt 10-ks kuupäevaks ja linnakoolide kohta hiljemalt 10-ks ja 25-ks kuupäevaks. Koolidelt saadud töötasulehed võrreldakse rahvahariduse osakondades töötasu õige väljaarvutamise seisukohalt kui ka riigimaksude mahaarvamiste ja teiste kinnipidamiste seisukohalt, kinnitatakse ja antakse üle rahanduse osakondadele maakoolide kohta 12-ks kuupäevaks ja linnakoolide kohta 12-ks ja 27-kuupäevaks.

5. Töötasude maksmiseks vajalikkude rahaliste dokumentide korraldamine rahanduse osakondade poolt peab toimuma sellise ajaarvestusega, et linnades koolide juhatajad võiksid raha kätte saada palgapäeva töötundidel. Valla täitevkomiteede kaudu väljaandmisele kuuluvad summad tulevad üle kanda hiljemalt palgapäevale eelnevaks päevaks.

6. Summad, mis koolide alal töötajate töötasudelt kuuluvad kinnipidamisele tulumaksuks ja elamu-kultuurimaksuks, tulevad kanda üle rahanduse osakondade jooksvatelt arvetelt tsentraliseeritud korras vastavatele arvetele Riigipanga osakondades.

Need ülekanded peavad toimuma hiljemalt töötasude väljaandmise päeval.

Samasuguses tsentraliseeritud korras tulevad teostada ka sissemaksud sotsiaalkindlustuse alal.

7. Väljamaksud abirahadeks ajutise töövõimetuse, raseduse ja sünnituse puhul, pensionideks aja väljateeninuile ja tööinvaliididele, matuseabirahadeks ning toetused vastsündinule varustuse muretsemiseks ja imetamiseks maakonna ja linna rahanduse osakonnad teostavad vastavalt ametiühingute komiteede otsustele sotsiaalkindlustuse summadest töötasu väljamaksmiseks määratud tähtaegadel.

8. Töötajaile, kes on õigustatud kooliülapidajailt saama korteri ühes kütte ja valgustusega tasuta ja kellele seda ei ole võimalik anda natuuras, tasutakse need kulud ühelajal töötasuga.

9. Koolide juhatajatel tuleb töötasudeks saadud raha välja anda igale töötajale käesolevas korralduses kindlaksmääratud tähtaegadel. Töötasu väljamaksmise lehed tuleb tagastada viivitamatult vastavatele maakonna ja linna rahanduse osakondadele, jättes kooli asjaajamise juure ära kirja väljamakstud töötasulehest. Juhul

Hariduse Rahvakomissariaadi Plaani- ja Finantsosakonna 1941. a. 14. märtsi ringkiri nr. 502 maakondade ja linnade rahvahariduse osakondadele, koolide inspektori-tele ja õppejõududele õppejõudude töötasulehtede asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi Plaani- ja Finantsosakond teatab, et õppejõudude töötasude väljamaksmisel tuleb võtta kasutamisele siin juuresolev töötasulehe vorm. Töötasulehe täitmisel tuleks silmas pidada järgmisi olulisemaid juhiseid:

1. Pealkirjas märkida kooli täielik nimetus ja aeg, mille eest töötasu makstakse.
2. Andmetes kooli kohta märkida jooksva kuu arvud vastavalt jaotustele; kui need lahku lähevad õppeaasta alguse vastavatest arvudest, siis klambritesse märkida ka viimased.
3. Esimesel küljel on ette nähtud ka palgalehe koostaja ja arvestustöötaja, kui see on olemas, allkirjad ning töötasulehe koostamise kuupäev.
4. Lahtris 3 märkida hariduse järk vastavalt õppejõudude tasude määruise jaotusele (näit. d I; i II) ja pedagoogiline tööstaaž (näit. alla 5 a.; 5—10 a.; üle 10 a., või 4 a., 8 a.). Hariduse järk märkida teenistuskoha (põhikoha) järele, silmas pidades 1941. a. 15. jaanuari ringkirja nr. 14 p. 13 juhiseid.
5. Lahtris 4 märkida õpetatava aine, juhatatava kabineti, raamatukogu ja internaadi nimetus. Kabineti mõiste on antud õppejõudude tasude juhendi § 32. Õppeained võib märkida vastavalt määruise jaotusele põhiainetena ja mittepõhiainetena. Algkooli ainete loetlus ei ole vajalik.
6. Lahtris 5 märkida töötaja põhipalk kuus. See tuleb arvutada nädalatundide normaalarvu järele, silmas pidades 1941. a. 15. jaanuari ringkirja nr. 14 p. 13 juhiseid.
7. Lahtris 6, 7 ja 8 märkida tegelikult antud nädalatundide arv klasside ja lahtris 4 märgitud ainete viisi eraldi reas.
8. Lahtrites „Saadav tasu“ sissekanded arvutada töötasulehe aja eest (näit.: kui töötasuleht on koostatud poole kuu peale, siis arvud sisse kanda ka poole kuu eest).
9. Lahtris 14 märkida mitmesugused saadaolevad tasud, mida lahtrites 9—13 näidatud ei ole (nagu asetäitendide tasu, tasud õppejõudude tasude juhendi § 38 alusel jne.).
10. Lahtris 15 märkida kõik saadaolevad tasud lahtrite 9—14 järele kokku. Tasud, millelt ei tule mahaarvamisele tulumaks ja elamu-kultuurimaks, märkida murdjoone alla.
11. Kui on mahaarvamisi või kinnipidamisi töötasudelt peale lahtrites 16 ja 17 tähendatute, siis teostada need lahtris 18.
12. Lahtris 20 tuleb saadud summa korrata kirjatähi ja saaja poolt kviteerida sõnadega „vastu võtnud“ ning allkiri.
13. Kokkuvõtte tuleb teha viimase järjekorra numbri sissekande all. Pärast väljamaksmist tuleb töötasu väljajagaja poolt teha märke väljaantud summa kohta ja see alla kirjutada.
14. Kõik arvestused ja väljamaksmised ning mahaarvamised erietsustel ja erandjuhtudel, samuti need, mis lähevad lahku harilikust korrast ja eeskirjadest, selgitada lahtris 2 nime ja ameti all või siis märkustes. Eriti on vajalik selgitada lahtrite 14 ja 18 sissekanded. Kui õppejõud saab töötasu mitmest koolist, siis palgalehe koostajal õppejõu põhikoha järele jälgida, et saadav tasu ei ületaks õppejõudude tasude juhendi § 37 tähendatud normi.

Plaani- ja Finantsosakond palub rahvahariduse osakondi trükkida töötasulehti antud vormi järgi tarvilikul määral ja saata neid igale koolile kasutamiseks.

Plaani- ja Finantsosakonna juhataja P. Viilup.
Referent A. L o o r i t s.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 12. märtsi ringkiri nr. 382. maakondade ja linnade rahvahariduse osakondadele, koolide juhatajatele ja rahvamajade juhatajatele koolimajades ja rahvamajades rändkino etenduste korraldamise asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi ja Eesti NSV Rahvakomissariade Nõukogu juures asuva Kinofikatsiooni Valitsuse vahel on s. a. 1. veebruaril sõlmitud leping (HRKT 5 — 1941) rändkino etenduste korraldamise asjas koolimajades ja rahvamajades. See leping paneb koolide ja rahvamajade juhatajatele vastavaid kohustusi (lepingu § 3). Hariduse Rahvakomissariaat palub koolide ja rahvamajade juhatajaid täita neid kohustusi ja aidata kõigiti kaasa rändkino etenduste korraldamisele.

Selle lepingu § 2 järgi tasub Kinofikatsiooni Valitsus rahva- ja koolimajade ruumide rändkino etendusteks kasutamise eest Hariduse Rahvakomissariaadile 10% brutto sissetulekust. Selle tasu maksmine toimub vahenditult pärast rändkino seansi või seansside korraldamist samal päeval rändkino mehaaniku-juhataja poolt vastava rahvamaja või kooli juhatajale. Hariduse Rahvakomissariaat teatab Teile, et sellest tasust saadud summadest tuleb tasuda eeskätt need kulud, mis tekivad koolil või rahvamajal ühenduses rändkino etenduste korraldamisega, — lepingu § 3 tähendatud ülesannete täitmisega. Kui aga nendest summadest jääb veel üle, siis kuuluvad need kasutamisele vastavalt kooli või rahvamaja tegevuse arendamiseks.

Nende summade arvepidamine toimub koolide ja rahvamajade arvepidamise üldises korras.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 17. märtsi ringkiri nr. 536 valdade, linnade ja maakondade TRSN Täitevkomiteedele ning Rahvahariduse osakondadele väljaspool linnu ja töölisasulaid asuvate koolide õppejõududele antavate korterite asjas.

Õppejõudude tasude määramise kohaldamise ja ühtlase teostamise ajutise juhendi (ENSV T 1940, 69, 937) kohaselt on koolide õppejõud väljaspool linnu ja töölisasulaid asuvates koolides õigustatud saama tegelikult kooli ülalpidajalt (kohalikult TRSN Täitevkomiteelt jne.) kohalikkudele normidele vastava elamispinna ühes kütte ja valgustusega nii enesele kui oma perekonna liigetele. Juhendi mõtte ja NSV Liidu vastavate normide kohaselt ning kooskõlas Rahanduse Rahvakomissari seisukohaga tuleb korter ühes kütte ja valgustusega anda natuuras, olgu kooliülalpidajale kuuluv hoones või kooliülalpidaja poolt selleks üüritud ruumides. Korterite ja kommunaalsete teenuste kuludeks vajalikud summad on võetud vastava kooli eelarvesse art. 3 alla keskmise arvestushinnaga 240 rubla õppejõu kohta aastas. Korterite (elamispinna) üür tuleb aga tasuda faktilises suuruses ka sel juhul, kui õppejõud ise üürib kooliülalpidaja nõusolekul korterite.

Juhul, kui õppejõud elab hoones, mis on õppejõu enese või tema naise isiklikuks eraomandiks, tuleb temale tasuda ainult kütte ja valgustuse kulud. Kui õppejõud elab lähematele sugulastele (isa, ema, poeg, tütar) kuulavas hoones, võib õppejõud saada korteriraha tingimusel, et vastavad organid ei võimaldanud temale elukorterit vaatamata tema sellekohasele nõudmisele.

Hariduse Rahvakomissari as. A. V a l s i n e r.
Plaani- ja Finantsosakonna juhataja P. V i i l u p.

Hariduse Rahvakomissariaadi ja ELKNÜ KK 1941. a. 19. märtsi ringkiri nr. 832 maakondade ja linnade rahvahariduse osakondadele, ELKNÜ linnade ja maakondade komiteedele, koolide juhatajaile, vanem pioneer-juhtidele ja õppejõududele kooliõpilaste kevadisel õppevaheajal organiseeritud meelelahutuste korraldamise asjas.

ENSV Hariduse Rahvakomissariaat ja ELKNÜ KK näevad ette koolide kevadise õppetöö vaheaja (23.—31. märts.) möödasaatmist organiseeritult ja huvitavalt. Õppevaheajal õpilased peavad hästi välja puhkama, et uue jõuga valmistuda ette kontrollkatseteks ja lõpueksamiteks.

ELKNÜ maakondade ja linnade komiteedel ja rahvahariduse osakondadel koos tuleb välja töötada üksikasjalised kavad õppevaheaja organiseeritult möödasaatmiseks.

Iga kooli ülesanne on koos ELKNÜ ja pioneeride organisatsioonidega huvitavalt, siiralt ja õpilastele kasulikult organiseerida ja mööda saata kevadist õppevaheajaga.

Vastavate kavade koostamisel tuleb lähtuda alltoodust:

1. ELKNÜ maakonna- ja linnakomiteede sekretäridel tuleb korraldada instrueerimiskoosolekuid ELKNÜ koolide algorganisatsioonide sekretäridele ja vanempioneerjuhtidele õppevaheaja möödasaatmise küsimusis.

2. Igas koolis tuleb korraldada õpilaskomiteede koosolekuid koos pioneeride organisatsioonidega, läbi arutades ja kindlaks määrates õppevaheaja möödasaatmise kava koolis.

3. Tuleb korraldada õppenõukogu koosolekuid õppevaheaja ettevalmistuse ja möödasaatmise alal ning õpetajate osavõtu küsimusi nendest.

4. ELKNÜ organisatsioonil tuleb kontrollida spordi- ja sõjalise varustuse seisukorda sõjalis-kehakultuuriliste võistluste läbiviimiseks õppevaheajal.

5. Õppevaheajaks tuleb koolis hästi mugavalt sisustada toad mängudeks, raamatute ja ajalehtede lugemiseks ning õpilastele puhkamiseks.

6. Tuleb määrata õpilaskomitee liikmetest, kommunistlikest noortest ja õpetajaist korrapidajad koolesse.

7. ELKNÜ maa- ja linnakomiteedel ja rahvahariduse osakondadel tuleb organiseerida lastele tasuta liuväljade ja suusabaaside kasutamist.

8. Kuni 1. aprillini tuleb viia lõpule koolide sisemised III pioneeride ja õpilaste sõjalis-kehakultuurilised võistlused, kuna kooli sisemised suusatamis-võistlused tuleb teostada kuni 25. märtsini. Korraldada treeningut salkadele, millised on valitud maakondlikele ja linnavõistlustele.

9. Õppevaheajal rahvahariduse osakondadel ja ELKNÜ organisatsioonidel tuleb organiseerida õpilastele kino-etendusi alandatud hindadega.

10. Õppevaheajal tuleb korraldada õpilastele vastavalt vanusele:

- a) õpilaste kunstilise isetegevuse õhtuid;
- b) ekskursioone muuseumidesse, käitistesse, elektrijaamadesse, Punaarmee osadesse, kokkusaamisi Punaarmee ja -laevastiku võitlejate ja komandöridega jne.;
- d) õpilaste võistlusi suusatamises, uisutamises, laskmises ja kokkusaamisi meistersportlastega;
- e) koolide sisemisi ja koolide vahelisi võrk- ja korvpalli võistlusi, eriõhtuid spordi sektsioonidel töö demonstreerimiseks jne.;
- g) male-kabe turniire ja simultaane meistritega.

11. Pioneersalkadele ja noorema klassi õpilastele tuleb korraldada:

- a) kollektiivseid kelgutamisi;
- b) suusaretki;
- c) mängu vabas õhus ja orienteerumist maastikul;
- d) luureretki jne.

12. Korraldada rida õhtuid ja hommikuid huvitavate, lõbusate katsete demonstreerimisega matemaatika, füüsika, keemia jne. alal.

13. Tallinnas, Tartus ja teistes linnades tuleb korraldada pidusid ja karnevale vanema klassi õpilastele (10—11—12 kl.), koosolekuid elukutse valiku eesmärgil, aktusi suure vene kirjaniku Maksim Gorki sünnipäeva tähistamiseks, kino-etenduste jälgimist ja teatrite külastamist.

14. Tuleb alustada ettevalmistusega massiliste komsomoli võimlemise võistluse läbiviimiseks.

Kevadise õppevaheaja edukaks läbiviimiseks tuleb kaasa tõmmata Punaarmee ja Mere-Sõjalaevastiku komandöre ja poliit-töötajaid, Osoaviahimi, Punast Risti, spordi- ja kunsti organisatsioone.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

ELKNÜ KK sekretär koolinoorte ja pioneeride töö alal M. O r k.

Lastevanemate gruppide poolt lasteaedade ülalpidamise juhend.

ENSV T 1941, 31, 452.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 14. märtsil 1941.

A l u s: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus lasteaedade ja laste mängumurude korraldamise kohta (ENSV T 1941, 9, 98) p. 3.

§ 1. Määruse (ENSV T 1941, 9, 98) p. 3 põhjal võivad lastevanemate grupid asutada ja ülal pidada lasteaedu käesolevas juhendis tähendatud alustel ja korras.

§ 2. Lastevanemate grupiks loetakse lasteaia asutamiseks koondunud lastevanemad, kes on otsustanud asutada ja ülal pidada lasteaeda oma laste kasvatamiseks ja nende eest hoolitsemise hõlbustamiseks.

§ 3. Lastevanemate gruppide lasteaedade asutamine toimub lastevanemate algatusel maakondade ja linnade rahvahariduse osakondade juhatajate või nende poolt nimetatud vastavate töötajate ligemal korraldamisel.

§ 4. Lastevanemate gruppi koondunud lastevanemad kohustuvad grupis olemise ajal hoolitsema lasteaia ülalpidamise eest ja valivad enda keskelt asutatava lasteaia hooldaja.

§ 5. Kui lastevanemate gruppi on koondunud vähemalt 10 lastevanemat ja asutatava lasteaia hooldaja on valitud ning kui rahvahariduse osakonna seisukohalt on lasteaia asutamine lastevanemate grupi poolt tarvilik ja otstarbekohane laste

kasvatamise edendamiseks, siis otsustab rahvahariduse osakonna juhataja, et lastevanemate grupp lasteaia asutamiseks on moodustatud, ja teatab sellest asutatava lasteaia hooldajale.

§ 6. Lastevanemate grupi moodustamise järel (§ 5) võib lasteaia hooldaja asuda lasteaia asutamisele.

§ 7. Lasteaia hooldaja esitab lasteaia asutamiseks vastavale rahvahariduse osakonnale avalduse ühes järgmistest teadetest avatava lasteaia suhtes:

- 1) lasteaia nimetus ja täpne asupaik;
- 2) teade selle kohta, et lasteaia ruumid on tunnustatud vastava ametliku arsti poolt vastavaiks tervishoiu-nõudeile ja et lasteaias on olemas tarvilikud seadmed ja vahendid;
- 3) lasteaia juhataja ees- ja perekonnanimi ning üld- ja kutseharidus;
- 4) lasteaia normaale mahutavus.

§ 8. Rahvahariduse osakonna juhataja, saanud § 7 tähendatud avalduse ja teated ja selgitanud vastavalt esitatud andmeid ja muid tarvilikke asjaolusid, otsustab, kas lubada lasteaia asutamine lastevanemate grupi poolt või jätta avaldus rahuldamata, ja teatab sellest lasteaia hooldajale.

Loa andmisel kantakse lasteaed rahvahariduse osakonnas peetavasse lasteaedade nimestikku. Nimestikku kandmisest teatab rahvahariduse osakond Hariduse Rahvakomissariaadile ühes § 7 tähendatud andmetega.

§ 9. Lasteaia nimetuse või asupaiga muutmine võib toimuda ainult rahvahariduse osakonna loal. Lubatud muudatustest lasteaia nimetuse ja asupaiga kui ka juhataja suhtes teatab rahvahariduse osakond Hariduse Rahvakomissariaadile.

§ 10. Lastevanemate grupp võib lõpetada lasteaia tegevuse, teatades sellest vastavale rahvahariduse osakonnale.

Lasteaia tegevuse lõpetamisest teatab rahvahariduse osakond Hariduse Rahvakomissariaadile.

§ 11. Lastevanemate grupi poolt ülalpeetav lasteaed suletakse rahvahariduse osakonna otsusega:

- 1) kui lastevanemate arv on langenud alla 5;
- 2) kui grupp ei suuda lasteaeda korralikult ülal pidada;
- 3) kui lasteaia tegevuse alal on avaldunud puudusi ja nende tõttu rahvahariduse osakonna juhataja ei pea otstarbekohaseks lasteaia edasitöötamist.

§ 12. Lastevanemate gruppide poolt ülalpeetavate lasteaedade suhtes on kehtivad ja kohaldatavad lasteaedade juhatajate ja kasvatajate, sisustuse ja õppevahendite, õppe- ja kasvatustöö suunamise ning järelevalve kohta antud juhendid ja muud eeskirjad.

§ 13. Ligemaid juhatusi lastevanemate gruppide poolt ülalpeetavate lasteaedade ülalpidamise alal annavad maakondade ja linnade rahvahariduse osakonnad. Samuti korraldavad need osakonnad ligemalt nende gruppide koosolekute pidamist.

§ 14. Käesolev juhend kuulub vastavalt kohaldamisele ka lastevanemate gruppide poolt asutatavate laste mängumurude suhtes.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

MITTEAMETLIK OSA.

Eesti NSV Teatajas 1941. a. 1. veebruarist 1. märtsini avaldatud rahvahariduse ja kultuuriala seaduste, seadluste, määruste ja juhendite nimestik.

Rahvahariduse osakondade tegevuse juhend, ENSV T 1941, 15, 185. (See juhend on avaldatud ka HRK T 7 — 1941).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus sotsialistliku ja eratööstuse loenduse läbiviimise kohta seisuga 1. jaanuariks 1941, ENSV T 1941, 16, 193.

Tallinna Linna Kesk- ja haruraamatukogude kasutamise korra muudatused, ENSV T 1941, 16, 196.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Õppe- ja kasvatustöö ülevälve seaduse kehtetuks tunnustamise kohta, ENSV T 1941, 17, 198. (See määrus on avaldatud ka HRK T 9 — 1941).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Riikliku Filharmonia põhikirja kinnitamise kohta. — Põhikiri. ENSV T 1941, 18, 216.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tööliste ja teenijate palgarahamatu vormi kehtimapaneku kohta. — Lisad. ENSV T 1941, 18, 217.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus töötasude väljamaksmise tähtpäevade kohta, ENSV T 1941, 19, 221.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus ületunnitööde kohta, ENSV T 1941, 19, 223.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus koha- ja erimuuseumide asutamise kohta, ENSV T 1941, 20, 254.

Lasteaedade tegevuse korraldamise juhend, ENSV T 1941, 20, 262. (See juhend on avaldatud ka HRK T 11 — 1941).

Lasteaedade kasvatajate ettevalmistuse ja teenistuse juhend, ENSV T 1941, 20, 236. (See juhend on avaldatud ka HRK T 11 — 1941).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus ENSV Tallinna Konservatooriumi juures asuva Lavakunstkooli õppejõudude töötasude ja õppetipendiumide kohta, ENSV T 1941, 22, 277.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Jaan Koort'i nimelise Riigi Rakenduskunstkooli õppejõudude töötasude ja õppetipendiumide kohta, ENSV T 1941, 22, 278.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus koolide inspektorite tegevuse korraldamise kohta, ENSV T 1941, 22, 283. (See määrus on avaldatud ka HRK T 12 — 1941).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Tööstusliku kutseoskuse seaduse kehtetuks tunnustamise kohta, ENSV T 1941, 23, 298. (See määrus on avaldatud ka HRK T 12 — 1941).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus naistöötajate eelistamise kohta mõnedel töödel, ENSV T 1941, 23, 299.

Koolide inspektorite teenistuse juhend, ENSV T 1941, 23, 306. (See juhend on avaldatud ka HRK T 12 — 1941).

Algkooli õpetajate kvalifikatsiooni tõstmise õpinguis

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna poolt HRK Teatajas nr. 18 1940. avaldatud Täiendavate õpingute töökavale teatab HRK Kooliosakond, et kõigil neist õpinguist osavõtjail tuleb enne suvekursuste algust läbi töötada 9 peatükki ÜK(b)P ajaloost, mis on vajalikuks ettevalmistuseks nende küsimuste käsitlemisel suvekursustel.

HRK Kooliosakond.